

RESEBERÄTTELSE**Namn****År och termin för MFS**

Ellinor Wahnström

VT22

Land

Fiji

Utbildningsprogram

Civilingenjör Energi och miljö

El- och vattenförsörjning efter naturkatastrofer på Fiji

Innan avresa

Jag hörde talas om MFS redan innan jag började på KTH och visste direkt att det var något jag ville göra. Det är en fantastisk chans att få använda sina kunskaper praktiskt och lära sig om ett helt nytt land och ny kultur. Jag och min kompis Erika fick möjligheten att åka till Fiji för vårt MFS. Fiji är väldigt påverkat av klimatförändringar och står inför unika utmaningar på grund av att landet är en önation. De drabbas av naturkatastrofer som exempelvis tropiska cykloner vilket kan förstöra viktig infrastruktur. Vi tyckte att dessa utmaningar var intressanta och ville därför göra ett projekt inom el- och vattenförsörjning efter naturkatastrofer.

Vi var tvungna att söka forskningstillstånd vilket tyvärr var en väldigt lång och krånglig process. Vi var dock redan förberedda på detta eftersom vi hade gått igenom den här processen en gång tidigare (vi skulle egentligen åkt på MFS år 2020 vilket blev inställt). Det gäller att börja samla in alla intyg som krävs för tillstånden tidigt för att kunna åka iväg. För oss tog det flera månader att få forskningstillstånd så mitt tips är att börja samla in de intyg som krävs direkt när projektbeskrivningen är klar (dvs innan man ens vet om man blivit beviljad MFS).

Engelska är ett officiellt språk i Fiji. De talar även Fijianska men det är obligatoriskt att prata engelska i skolan så majoriteten vi mötte var bra på engelska. Vi besökte två olika byar och där var vissa personers engelska lite begränsad men vi fick hjälp av andra i byn som kunde översätta så vi förstod varandra.

De vaccinationer som behövdes var mot hepatit A och B, tyfoid samt covid-19.

Ankomst

Vi anlände till Fiji i slutet av april. Tanken var egentligen att åka i mars men det blev en del förseningar på grund av forskningstillstånden. Under vår första vecka åkte vi till universitetet för att träffa vår kontaktperson. Vi blev även inbjudna till personalfika så vi fick träffa de andra som arbetade där också. Vi blev verkligen varmt välkomnade! Alla vi mötte var jättetrevliga och intresserade av vårt projekt.

Ekonomi

De dyraste utgifterna var flygbiljetter och boende. Vi reste lite innan vi åkte till Fiji så vi bokade aldrig en tur och retur resa och därför blev flygresorna ännu dyrare för oss. Men när vi tittade på flygbiljetter minns jag att ToR låg på runt 16 000 kr per person.

Den näst dyraste utgiften var boende. Det första boendet vi hade kostade 16 000 kr per månad. Vi valde dock att hyra boende via Airbnb och valde boenden med lite högre standard. Det gick att hitta billigare boenden men då var standarden lägre.

Matpriserna var ungefär som i Sverige men vi försökte att köpa billiga varor. Vi besökte även farmers market för att köpa färska grönsaker istället för att göra det i mataffären. Mat på restaurang var också ungefär som Sverige-priser.

Att åka buss var väldigt billigt! Man köpte ett busskort som man laddade med pengar. En enkelbiljett kostade ungefär 10 kr. Däremot valde vi att hyra en bil en månad vilket ökade kostnaderna. Vi tyckte dock att det var ett väldigt bra beslut eftersom vi fick möjligheten att utforska huvudön mer på egen hand!

Boende

Vi hyrde boende via Airbnb vilket var väldigt smidigt. Där kan man själv se bilder och välja vilken standard på boendet man vill ha. Vi valde lite mer moderna boenden och därför blev det lite dyrare. På ett ställe bodde vi på samma tomt som dem som hyrde ut bostaden. Det var ett bra område och huset var inhägnat. Hyresvärdarna var jättetrevliga och vi har fortfarande kontakt med dem. Vi blev bjudna på middag och fick även prova lite olika Fijianska delikatesser. Fijianer är väldigt trevliga så jag rekommenderar verkligen att välja något boende där man bor nära hyresvärderna.

Vi tog inte hjälp av vår kontaktperson för att hitta boende men hade vi gjort det hade det nog blivit billigare men standarden hade varit lägre.

Projektet

Vårt projekt handlade om el- och vattenförsörjning efter naturkatastrofer. Vi besökte två olika byar i Fiji där vi höll intervjuer med invånarna för att ta reda på deras el- och vattenbehov i samband med naturkatastrofer. Därefter designade vi en Emergency Energy Module vilket är en containerbaserad lösning för försörjning av el och vatten i nödsituationer. Den ena byn vi besökte, Abaca, låg uppe bland bergen och de hade ingen tillgång till el. Vi fick möjligheten att bo i Abaca vilket var en väldigt häftig upplevelse. Vi blev väl omhändertagna av invånarna. De lagade (mycket) mat till oss och visade oss runt i byn. Den andra byn, Viseisei, låg närmare staden vi bodde i så dit kunde vi åka med buss under de dagar vi åkte dit. Viseisei låg längs kusten och de hade tillgång till el från elnätet. I byarna fick vi gå runt från hus till hus för att intervjua invånarna. Vi åkte även till huvudstaden Suva där vi höll intervjuer med olika myndigheter och företag för att undersöka implementeringsmöjligheter av Emergency Energy Module konceptet.

Vår kontaktperson hjälpte oss att anordna besöken i byarna och vi fick dessutom sitta på campuset och arbeta med vårt projekt på vardagar. Så vi fick både mycket hjälp och stöd av vår kontaktperson vilket var jättebra.

Staden och landet

Jag tyckte verkligen om Fiji! Vi bodde i en stad som heter Nadi och anledningen till varför vi valde Nadi var för att vår kontaktperson rekommenderade oss att bo där eftersom universitetet vi samarbetade med låg mellan städerna Nadi och Lautoka.

Fijianer är jättetrevliga och hjälpsamma. I princip alla vi mötte hälsade på oss genom att säga "Bula" vilket betyder hej på Fijianska. Folk kunde till och med skrika Bula till oss när de åkte förbi oss i sina bilar. Jag tror att detta gjorde oss lite obekväma i början av vår vistelse men efter ett tag blev vi vana vid uppmärksamheten.

Något jag verkligen uppskattade med Fiji är att de har bevarat sin kultur. I byarna vi besökte var detta väldigt tydligt. För att bli välkomnade in i byn behövde vi vara med i en ceremoni som kallas Sevusevu. Inför detta var vi tvungna att köpa en kava-rot och ta med som en gåva. Till den ena byn tog vi även med mat (skafferivaror eftersom de inte hade elektricitet) och till den andra byn ett kuvert med pengar som gåvor. Under ceremonin får man träffa Village Chief som är den personen som ska godkänna att man får vara i byn. Man dricker även kava (som görs på själva roten) under ceremonin. Väldigt häftig upplevelse!

Fritid och aktiviteter

Vi gjorde många utflykter på fritiden. Fijis natur är väldigt vacker och det finns mycket att se och göra. Som jag nämnde tidigare hyrde vi en bil vilket gjorde att vi kunde utforska huvudön på egen hand. Vi gjorde även utflykter till andra öar. Några fler exempel på aktiviteter vi gjorde var att åka zipline, snorkla, ta dykcertifikat och åka river rafting.

Rugby är väldigt populärt i Fiji och vi blev medbjudna av en tjej från universitetet att följa med på en match mellan Fiji och Nya Zeeland. Om ni får chansen rekommenderar jag att gå på en rugbymatch!

Hållbarhet

Det var ganska svårt att leva hållbart i Fiji, särskilt gällande resor i landet. Kollektivtrafiken var bristande och bussarna var väldigt gamla och släppta ut mörka moln av avgaser. Vi brukade exempelvis promenera till mataffären för att handla istället för att ta bil eller buss. Projektet var främst kopplat till SDG 6 och 7 eftersom det berörde tillgång till stabil och säker elektricitet och rent vatten i nödsituationer. Men självklart påverkades många andra av de globala målen också eftersom tillgång till el och vatten gynnar exempelvis människors hälsa och välbefinnande.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Fiji har en cyklonsäsong från och med November till och med April och det kan därför vara bra att överväga att åka senare under vårterminen. Vi kom fram till Fiji i slutet av April och vädret var mycket mer ostadigt under den perioden. Värmen var extrem, luften kvav och det kom minst en regnskur varje dag. I maj och juni regnade det bara någon enstaka gång.

Avslutningsvis vill jag bara säga att Fiji är ett fantastiskt land! Invånarna är jättetrevliga och det finns väldigt mycket att se och göra. Jag rekommenderar verkligen att göra MFS på Fiji!